

त्रस् 1 P., 10 U. (त्रंसति, त्रंसयति-ते) To speak or shine.

त्रक् 1 A. (त्रंक्ते) To go; so also **त्रख** 1 P., **त्रंग** 1 P.

त्रद् 1 P. (त्रंदि) 1 To act, perform some functions. -2 To try, strive. -3 To be busy or active.

त्रप् 1 A. (त्रपते, त्रपित) To be ashamed or abashed, be embarrassed; त्रपते तीर्थानि त्वरितमिह दस्योऽह-
तिविधौ G. L. 28. -WITH अप् to turn away or retire through shame; तस्माद्दलैरपत्रेपे Bk. 14. 84; येनापत्रपते साधुरसाधुस्तेन सुष्यति Mb.

त्रपा [त्रप्भावे अह्] 1 Bashfulness modesty; मंदत्रपाभर Gt. 12. -2 Shame (in a good or bad sense). -3 A libidinous or unchaste woman. -4 Family, race. -5 Fame, celebrity -**Comp.** -निरस्त, हीन *a.* shameless, impudent. -रंडा *a.* harlot.

त्रपित *a.* Modest, bashful.

त्रपु *n.* [अग्नि दृष्ट्वां त्रपते लज्जते इव, त्रप-उन् Tv.] 1 Tin; यदि मणिस्त्रपुणि प्रतिब-
ध्यते Pt. 1. 75. -2 Lead.

त्रपुलं -वं, **त्रपुस्** *n.*, **त्रपुसं** Tin. -वं Cucumber.

त्रपुस्यं Diluted curds.

त्रपिष्ठ *a.* (superl. of तृप) Highly satisfied.

त्रपीदस् *a.* (सी *f.*) (compar. of तृप) More satisfied.

त्रय *a.* (त्री *f.*) Triple, three-fold, treble, divided into three parts, of three kinds; त्रयी वै विद्या ऋचो यजूंषि सामानि Sat. Br.; Ms. 1. 23. -यं A triad, a group or collection of three; अद्वयमासी-
त्वयमेव भूपतेः शशिप्रभं छत्रमुभे च चाम-
रे R. 3. 16; लोकत्रयं Bg. 11. 20, 43; Ms. 2. 76.

त्रयस् (Nom. pl. *m.* of त्रि, entering into comp. with some numerals) Three. -**Comp.** -चत्वारिंश *a.* forty-third. -चत्वारिंशत् *a.* or *f.* forty-three. -त्रिंश *a.* thirty-third. -त्रिंशत् *a.* or *f.* thirty-three. °पतिः an epithet of (a) Indra, (b) प्रजापति. -दश *a.* 1. thirteenth. -2. having thirteen added; त्रयोदशं शतं 'one hundred and thirteen.' -दशन् *a.* pl. thirteen. -दशक *a.* consisting of thirteen. (-कं) the number thirteen. -दशम *a.* thirteenth. -दशी the thirteenth

day of a lunar fort-night. -नवतिः *f.* ninety-three. -पंचाशत् *f.* fifty-three. -विंश *a.* 1. twenty-third. -2. consisting of twenty-three. -विंशतिः *f.* twenty-three. -षष्टिः *f.* sixty-three. -सप्ततिः *f.* seventy-three.

त्रयी 1 The three Vedas taken collectively (ऋग्वज्रःसामानि); त्रयी म-
न्त्रय त्रिगुणान्मने नमः K. 1; तौ त्रयी-
वर्जमितरा विद्याः परिपाठितौ U. 2; Ms. 4. 125. -2 A triad, triplet; व्य-
द्योतिष्ट सभावेद्यामसौ नराद्यस्त्रियौ Si. 2. 3. -3 A matron or married woman whose husband and children are living. -4 Intellect, understanding. -**Comp.** -तनुः 1. an epithet of the sun; so त्रयीमयः. -2. an epithet of Siva. -धर्मः the duty enjoined by the three Vedas: Bg. 9. 21. -मुखः a Brâhmaṇa.

त्रस् I. 1. 4. P. (त्रंसति, त्रंसयति, त्रस्त) 1 To quake, tremble, shake, start with fear. -2 To fear, dread, be afraid of (with abl., sometimes with gen. or instr.); प्रमद्वनात्त्रस्य-
ति K. 255; कपेरचासिष्ठुर्नादात् Bk. 9. 11, 5. 75, 14. 48, 15. 53; Si. 8. 24; Ki. 8. 7. -3 To run away, run from. -**Caus.** (चासयति-ते) To frighten, terrify -II. 10 U. (चासयति-ते) 1 To go, move. -2 To hold. -3 To take, seize. -4 To oppose, prevent.

त्रस *a.* [त्रस्-घञर्वे क] Moveable, locomotive. -सः The heart. -सं 1 A wood, forest. -2 Animals. -3 The aggregate of moving or living beings. -4 Animals and men. -**Comp.** -रेणुः 1. an atom, the mote or atom of dust which is seen moving in a sunbeam; cf. जालांतरगते भानी सूक्ष्मं यद्दृश्यते रजः | प्रथमं तत्प्रमाणानां त्रसरणुं प्रचक्षते || Ms. 8. 132; also Y. 1. 361. -2 N. of one of the wives of the sun.

त्रसनं [त्रस्-भावे ल्युट्] 1 Alarm, fear. -2 Anxiety, uneasiness.

त्रसरः A shuttle.

त्रसुर, **त्रस्त** *a.* [त्रस्-डरच्] Fearful, trembling, timid; अत्रस्तुभिर्मुक्तधुरं तुर्गैः R. 14. 47; सीतां सीमित्रिणा त्यक्तां सध्रीर्ची वस्तुमेकिकां Bk. 6. 7.

त्रस्त *p. p.* [त्रस्-क्] 1 Frightened, terrified, alarmed; त्रस्तैकहायनकुर्ग-
विलोलदृष्टिः Mâl. 4. 8. -2 Timid, fearful. -3 Quick, rolling.

त्रास *a.* [त्रस्-भावे घञ्] 1 Moveable, moving. -2 Frightening. -सः

1 Fear, terror, alarm; अंतः कंबुकिंक-
लुकस्य विशति त्रासादयं वामनः Ratn. 2. 3; R. 2. 38, 9. 58. -2 Alarming, frightening. -3 A flaw or defect in a jewel.

त्रासन *a.* [त्रस्-णिच् भावे ल्युट्] Terrifying, frightening, alarming. -न् 1 The act of frightening or causing alarm. -2 A means of frightening, any cause of alarm.

त्रासित *a.* Frightened, alarmed, terrified.

त्रा 2 A. (त्राते) To protect; see also त्रे.

त्राण, **त्रात** &c. See under त्रे.

त्रि *num. a.* [Up. 5. 66] (declined in pl. only, nom. त्रयः *m.*, त्रिस्रः *f.* त्रीणि *n.*) Three; त एव हि त्रयो लोकास्त एव त्रय आश्रमाः &c. Ms. 2. 229; प्रियत-
माभिरसौ तिस्रिर्बभौ R. 9. 18; त्रीणि व-
र्षाण्युदीक्षेत कुमार्जुतमती सती Ms. 9. 90. [Cf. L. tres; Gr. treis; A. S., Zend thri; Eng. three.] -**Comp.**

-अंशः 1. a three-fold share. -2. a third part. -3. three-fourths. -अक्ष *a.* triocular. -अक्षः, -अक्षकः an epithet of Siva. -अक्षरः 1. the mystic syllable ओम् consisting of three letters; see under अ. -2. a match-maker or घटक (that word consisting of three syllables.) -3. a genealogist. (-री) knowledge, learning; see विद्या.

-अंकदं, -अंगदं 1. three strings suspended to either end of a pole for carrying burdens. -2. a sort of collyrium. (-टः) N. of Siva. -अंजनं the three kinds of collyrium, i. e. कालांजन, रसांजन, and पुष्पांजन. -अंजलं, -लि three handfuls taken collectively. -अधिपतिः an epithet of Vishṇu. -अधिष्ठानः the soul. (-न्) spirit, life (चैतन्य). -अध्वगा, -मार्गगा, -वर्त्मगा epithets of the river Ganges (flowing through the three worlds). -अनीक *a.* having the three properties of heat, rain and cold; Rv. 3. 56. 3. (-का) an army consisting of horses, elephants and chariots.

-अंबकः (also त्रियंबक in the same sense though rarely used in classical literature) 'having three eyes', N. of Siva; त्रियंबकं संयमिनं वृद्धं Ku. 3. 44; जडीकृतस्यैवकवीक्षणैः R. 2. 42, 3. 49. °सखः an epithet of Kubera. -अंबका an epithet of Pârvatî. -अब्द *a.* three years old